

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-09-000 029
Бања Лука, 07.10.2009. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Јанка Нинића и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужилаца Р. Ш., сина Н. и Д. Ш., кћери К., обоје из П., ..., заступа их пуномоћник М. М., адвокат из П., ..., против тужених Т. Ш. рођ. С., кћери М. из П., ..., заступа је пуномоћник Ж. Г., адвокат из П., ..., Б. Ш., сина Р. из П., ..., и РС за Владу РС, заступа је Правобранилаштво РС, Сједиште замјеника у П., ради утврђења ништавости уговора о откупу стана, одлучујући по ревизији тужилаца против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Гж-08-001 716 од 14.10.2008. године, на сједници одржаној дана 07.10.2009. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Пресудом Основног суда у Приједору број П-660/05 од 18.06.2008. године одбијени су у цјелини тужбени захтјеви тужилаца да се утврди ништавост уговора о откупу стана бр. ... у стамбеној згради бр. ..., у Ул. ..., у П., површине 77,92 м², закљученог дана 07.03.2002. године између Владе РС као продавца и тужених Б. Ш. и Т. Ш. као купца, а овјереног код Основног суда у Приједору дана 26.04.2002. године под пословним бројем Ов-2265/02, затим да ти купци трпе да се изврши брисање њиховог права сусвојине на том стану са удјелима од по 1/2 у књизи уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова код Републичке управе за ... РС, ПЈ П. Обавезани су да у року од 15 дана туженој Т. Ш. накнаде трошкове поступка у износу од 2.700,00 КМ и туженој РС у износу од 1.260,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Гж-08-001 716 од 14.10.2008. године одбијена је жалба тужилаца против те првостепене пресуде као неоснована, тако да је она у цјелини потврђена.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужиоци оспоравају законитост те другостепене пресуде због погрешне примјене материјалног права истичући: да нису тачни наводи у другостепеној пресуди да су они у жалби по први пут истакли нову чињеницу - да су сагласност за откуп предметног стана дали у

битној заблуди, јер да очекивана трајна заједница између тужених Б. и Т. Ш. није остварена; да је та констатација у супротности са наводима тужиоца Р. Ш. датим на расправи дана 15.05.2008. године, како то јасно произилази из записника са тог рочишта; да је та чињеница правно релевантна с обзиром на одредбе члана 62. Закона о облигационим односима, јер да се у овој правној ствари ради о „једној врсти уговора без накнаде“, а да их је тужена Т. Ш. довела у битну заблуду у погледу побуде која је била одлучна за „преузимање обавезе“; да су они „у циљу трајне заједнице живота између њиховог сина Б. и снахе Т. дали сагласност да они откупе предметни стан“, па када се то не би третирано као поклон, да се поставља питање на који други начин би они могли заштити своје интересе; да је у питању значајна имовинска корист, јер да је стан откупљен по минималној цијени, а што су они омогућили као носиоци станарског права на том стану својом сагласношћу; да се отуда не може прихватити став другостепеног суда да та сагласност не представља поклон у смислу параграфа 938. ОГЗ-а; да поклон у овој ствари представља разлику између потпуне цијене и откупне цијене стана; да им је тужена Т. Ш., напуштајући брачну заједницу са њиховим сином, туженим Б. Ш., учинила штету, јер да их је лишила могућности да они као носиоци станарског права „са свим бенифицијама откупе предметни стан“; да су побијаном пресудом повријеђена њихова права из члана 5. Устава Републике Српске и право из члана II става 2. тачка к) и става 3. Устава Босне и Херцеговине - право на имовину. Предлажу да се та пресуда преиначи или да се укине у цјелини и предмет врати на поновно суђење другом вијећу другостепеног суда.

Тужени нису дали одговор на ревизију.

Размотривши ревизију и побијану пресуду по одредбама члана 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), као и цјелокупне списе предметне правне ствари, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Главни тужбени захтјев у овој правној ствари, како то произилази из списка предмета, јесте захтјев за утврђење ништавости спорног уговора о откупу стана. По том основу тужбу може поднијети свако заинтересовано лице с обзиром на одредбе члана 109. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 57/89 и „Службени гласник Републике Српске“, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04 - у даљем тексту: ЗОО), па се у таквој ситуацији не доводи у питање ни активна легитимација тужилаца у овом спору.

Међутим, код тако постављеног тужбеног захтјева, нема мјеста позивању на заблуду о побуди за закључење уговора, а поготово за давање сагласности за његово закључење. Слиједи то из два разлога: прво, што заблуда није разлог ништавости већ разлог рушљивости (поништења) уговора према одредбама члана 111. ЗОО-а, и друго, што поништење уговора може да тражи само уговорна страна, а не и трећа лица (члан 112 ЗОО-а). Притом свакако ваља имати у виду и одредбе члана 2. став 1. ЗПП-а - да у парничном поступку суд одлучује у границама захтјева који су стављени у поступку.

Како тужиоци нису уговорна страна у спорном уговору, то се и сви напријед истакнути ревизиони приговори указују неоснованим.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да не постоје разлози због којих је ревизија изјављена. Такође налази да у проведеном поступку нема недостатака који би се односили на страначку способност и заступање странака у овом спору, па се отуда ревизија тужилаца одбија као неоснована на основу члана 248. ЗПП-а.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић